

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"י 30084-01-20 מדינת ישראל נ' גנור

תיק חיצוני: 515531/2016

בפני כבוד השופט עידו דרואן-גמליאל

עוררת

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד טל תבור ורפ"ק צחי חבקין, עו"ד

נגד

משיב

מיכאל טוביה גנור

ע"י ב"כ עוה"ד בעז בן צור, מאיר ארנפלד ודקלה סירקיס

החלטה

לפני ערר המדינה על החלטתו של בית משפט השלום בראשון לציון, מפי כב' הנשיאה עינת רון, שניתנה ביום 07.01.20 בתיק מ"י 47858-03-19, ובה התקבלה בקשתו של המשיב לשנות את תנאי שחרורו ולאפשר לו לצאת את הארץ בכפוף לערבויות כספיות – עצמית וצדדי ג', ללא הפקדה במזומן או ערבות בנקאית – ולליווי אדם נוסף (ב"כ המשיב, עו"ד ארנפלד, אושר כמלווה ללא חתימת ערבות).

רקע – מהלך הדברים עד להחלטה נשוא הערר:

1. המשיב הוא אחד החשודים המרכזיים שנחקרו בפרשה שתחילתה לפני למעלה משנתיים וכוונתה "תיק 3000". מדובר בפרשה מסועפת ומורכבת, אשר במסגרתה נחקרו מספר רב של חשודים ומעורבים.

2. ביום 09.07.17 נעצר המשיב לראשונה, ביום 21.07.17 נחתם עמו הסכם עד מדינה, הוא שוחרר בהסכמה בתנאים מגבילים שעיקרם מעצר בית, ובחודש ספטמבר 2017 בוטלה גם מגבלה זו.

3. ביום 18.03.19 נפגשו המשיב ובאי-כוחו עם גורמי פרקליטות ובעקבות פגישה זו זומן למשרדי היחידה החוקרת.

4. ביום 19.03.19, במשרדי היחידה החוקרת, מסר המשיב גרסה נוספת, שונה מגרסתו בשלב הראשון של חקירתו, ולפיכך נגבתה הודעתו באזהרה והוא נעצר. בקשת המשטרה להמשך מעצרו של המשיב לצרכי חקירה הובאה בפני בית המשפט קמא ונענתה. ערר שהגישו ב"כ המשיב לבית המשפט המחוזי התקבל, אך ביום 22.03.19 השיב בית המשפט העליון את החלטתו של בית המשפט קמא על מכונה: בית המשפט העליון קבע כי גרסתו החדשה של המשיב מהווה "אתחול" של החקירה, על בסיס תשתית עובדתית-ראייתית השונה לחלוטין

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"י 30084-01-20 מדינת ישראל נ' גנור

תיק חיצוני: 515531/2016

- 1 מקודמתה, שמחייבת פעולות חקירה נוספות, החשופות לשיבוש [בש"פ 2145/19 מ.י. נ' גנור
2 (2019)].
- 3 5. ביום 26.03.19, בהסכמה, שוחרר המשיב ממעצרו בתנאים מגבילים, שעיקרם מעצר בית,
4 איסור קשר עם מעורבים בפרשה, ואיסור יציאה מהארץ לרבות חיוב הפקדת דרכונו. עוד חויב
5 המשיב בערובות כספיות שעיקרן הפקדת מזומן בסך 50,000 ₪.
- 6 6. כבר ביום 18.04.19 הוגשה מטעם המשיב "בקשה דחופה לעיון חוזר", בה ביקש המשיב לבטל
7 את איסור יציאתו מהארץ, ולפחות לאפשר לו לצאת את הארץ בתיאום עם המשטרה: הנימוק
8 שהעלה המשיב הוא חשש לפגיעה קשה ובלתי-הפיכה בעסקיו, שעיקרם באירופה, אם לא יגיע
9 בעצמו לפגישות עם גורמים פיננסיים, ובנק בכללם, כדי להגיע עמם להסדרים שיבטיחו המשך
10 מימון באשראי לעסקיו וגם ימנעו הליכי מימוש של נכסים משועבדים.
- 11 ביום 29.04.19 דחה בית המשפט קמא את בקשת המשיב. בהחלטתה הצביעה כב' הנשיאה רון
12 על-כך שלא חלף זמן משמעותי מאז שחרורו המוסכם של המשיב ממעצר, ואף לא התחדשה
13 נסיבה כלשהי שלא היתה ידועה בעת שחרורו. עוד הוסיפה הנשיאה הנכבדה, כי לא הוצגה
14 תשתית עובדתית של-ממש לטענה בדבר פגישות-הצלה נדרשות. לגוף העניין, שבה הנשיאה
15 וקבעה כי החששות לשיבוש מהלכי החקירה ולהמלטות מהדין שרירים וקיימים, והפוטנציאל
16 להתממשותם יתחזק אם ישהה המשיב בחו"ל.
- 17 7. ביום 13.05.19 הגיש המשיב "בקשה נוספת לעיון חוזר", בה חזר על בקשתו ואף צרף מסמכים
18 לביסוס טענתו כי נוכחותו בפגישות עם גורמי מימון היא חיונית להצלת עסקיו ופרנסתו. הפעם
19 הוסיפו ב"כ המשיב וטענו לעניין ערכי המידתיות והאיזון, שלדעתם מחייבים עתה מתן משקל
20 משמעותי יותר לפגיעה הכלכלית במשיב.
- 21 ביום 23.05.19 דחה בית המשפט קמא בקשה זו, בשל חוסר-יכולתו של המשיב להצביע על
22 נסיבות חדשות שיצדיקו עיון חוזר בהחלטות קודמות ואת התרת יציאתו מהארץ.
- 23 ביום 16.06.19 נדחה גם עררו של המשיב, בהחלטתי בעמ"י 3197-06-19, בה קבעתי כי חשש
24 ההימלטות הוא כה רב "עד-כדי איון אפשרות לתנאים כספיים שיקטינו איום זה: איזו ערובה
25 תשכנע חשוד לחזור ולעמוד מול סיכון של מאסר ממושך, אם יוכל הוא לקיים עצמו (וברמת
26 חיים לה הורגל) בחו"ל ואם בידו 'חסינות' של דרכון זר?...".
- 27 8. ביום 12.09.19 הגישה העוררת בקשה להארכת תוקפו של הצו האוסר את יציאתו של המשיב
28 מהארץ למשך 180 ימים נוספים; המשיב התנגד וביום 23.09.19 החליט בית המשפט קמא
29 להאריך את תוקף הצו ב-180 ימים כמבוקש, אך התיר למשיב לצאת את הארץ לתקופות
30 קצובות וליעדים נקובים, בערובות עצמית וצד ג' של שלושה ערבים.
- 31 ביום 07.10.20 התקבל ערר המדינה, בהחלטת חברתי כב' הש' רוטנברג בעמ"י 7782-10-19,
32 "במובן זה שהתנאי האוסר על יציאת המשיב מהארץ באופן מוחלט יעמוד בתוקפו למשך 60
33 יום מהיום, היינו עד ליום 06.12.19 כולל. בתום תקופה זו, וככל שלא תוגש על ידי העוררת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"י 30084-01-20 מדינת ישראל נ' גנור

תיק חיצוני: 515531/2016

1 בקשה אחרת לבית משפט השלום, יסויג התנאי האוסר על יציאת המשיב מהארץ כאמור
2 בהחלטת בית משפט השלום מיום 23.09.19. יובהר, ככל ותוגש בקשה כאמור לבית משפט
3 השלום, בקשה זו תיבחן על ידי בית משפט על פי מיטב שיקול דעתו תוך התחשבות במכלול
4 הנסיבות שיעמדו בפניו אותה עת, ואין בהחלטה זו כדי לכבול את שיקול דעתו של בית משפט
5 קמא, בכל בקשה שתוגש, אם תוגש".
6 9. ביום 05.12.19 שלחה העוררת למשיב "הודעה בדבר שקילת העמדה לדין והזמנה לשימוע", לפי
7 סעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי [נ"מ], תשמ"ב-1982 ["כתב החשדות", הוגש וסומן עדג/1]:
8 בהודעה זו פורטו העובדות והאישומים לפיהם שוקלת העוררת להעמיד לדין את המשיב
9 ותאגידים שבשליטתו: מדובר בסדרת עבירות חמורות של מתן שוחד לעובדי ציבור, עבירות
10 מס, הלבנת הון ועוד, בהיקפים גדולים הנוגעים לסכומי עתק, שבוצעו לכאורה לאורך זמן.
11 10. בו-ביום, ולפי המתווה שקבעה כב' הש' רוטנברג, הגישה העוררת בקשה להארכת תוקפו של
12 הצו האוסר את יציאתו של המשיב מהארץ.
13 11. ביום 07.01.20 נעתר בית השפט קמא להאריך את תוקף הצו כמבוקש, אך שב והתיר למשיב
14 לצאת את הארץ בתנאים שקבע. על החלטה זו הוגש הערר הנדון עתה.

ההחלטה נשוא הערר, מיום 07.01.20:

17 1. בחלק האופרטיבי של ההחלטה קבע בית המשפט קמא את תנאי יציאתו של המשיב מהארץ:
18 "אם יבקש החשוד לצאת לחו"ל, יגיש בקשה אל בית המשפט ואל גורמי החקירה, בה יפורטו
19 תאריכי הנסיעה ויעדי הנסיעה וכן שלושה ערבים מוצעים לחתימה על ערבות צד ג', כהתחייבות
20 לחזרתו לישראל בתום הנסיעה.
21 כל ערבות כזו, שתובא לאישורו של בית המשפט, תהיה על סך של 500,000 ₪.
22 החשוד עצמו יוסיף על הערבויות הקיימות ערבות עצמית בסך של 500,000 ₪.
23 היציאה מישראל תהיה בכפוף לכך שהחשוד יהיה מלווה על ידי אדם נוסף, שיאושר על ידי
24 המבקשת ועל ידי בית המשפט. מלווה זה יהיה אדם שאינו בן משפחה של החשוד, אינו מעורב
25 בחקירה זו בדרך כלשהי והוא נעדר עבר פלילי.
26 מלווה זה יחתום על ערבות צד ג' בסכום של 1,000,000 ₪ שהיא התחייבות ללוות את החשוד
27 בכל זמן שהייתו בחו"ל והתחייבות לחזרתו לישראל במועד שייקבע".
28 2. בית המשפט קמא הסכים עם העוררת, שמסירת כתב החשדות למשיב גרמה לשינוי, משום
29 ש"מצבו דהיום, מעמיד אותו בסיכון גדול בהרבה מבחינת עונש צפוי לו, באם יורשע בעבירות
30 אלה, מאשר ממצבו עת היה עד מדינה... הדברים יפים שבעתיים עתה משהתקבלה החלטה
31 הגורמים הרלבנטיים על העמדתו לדין ולמעשה על העמדתו בסיכון לעונש חמור הצפוי לכאורה,
32 מחומרתן של העבירות הנטענות נגדו בכתב החשדות".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"י 30084-01-20 מדינת ישראל נ' גנור

תיק חיצוני: 515531/2016

3. עוד הסכים בית המשפט קמא עם העוררת, "כי עניינו של החשוד שונה מעניינם של המעורבים האחרים בפרשה", אך חידד וקבע ש"עיקר האבחנה בעניינו מעניינם של אחרים אינה על רקע המעשים, אלא על רקע היות מרכז עסקיו ורכושו של החשוד בחו"ל". החשודים האחרים בפרשה, מהם עובדי ציבור החשודים בקבלת שוחד, חופשיים לצאת מהארץ כרצונם, וגם זימונם לשימועים לא הוביל להגבלת חירותם. לכן, האבחנה בינם לבין המשיב, שצריכה להיות מידתית, אינה יכולה להתבטא בהבדל קיצוני שבין היעדר מגבלות לבין ריתוק גורף לארץ.
4. בבסיס ההחלטה נשוא הערר עומדים אפוא הצורך באבחנה ראויה ומידתית בין המשיב לבין חשודים אחרים, יחד עם חלופ הזמן.

9

10

דיון ומסקנות:

1. לעניין חלופ הזמן ועוצמת החשש להימלטות המשיב מאימת הדין בישראל:
- א. בשתי החלטות קודמות בעררים שהוגשו לבית משפט זה, ביוני ובאוקטובר, שב בית המשפט וקבע, במילים אלה ואחרות, כי הסיכון להימלטות המשיב מאימת הדין הוא ממשי ואף כבד, בהתחשב מחד גיסא בעושר מופלג שיעמוד לרשותו בחו"ל, בהיות מרכז עסקיו בחו"ל ובהחזיקו גם דרכון זר, ומאידך גיסא בחומרת החשדות כלפיו שעלולה להוביל לעונש כבד, אם יורשע;
- ב. והנה, הזמן במרוצתו לא הביא עמו בשורות טובות למשיב: עיניו, כעיניו, ראות בהתממשות הולכת וגוברת של האפשרות למשפט פלילי, שבעקבות כתב החשדות הפך לסמוך ונראה;
- ג. אם ביוני ואף באוקטובר נקבע כי חשש ההימלטות הוא כה רב "עד-כדי איון אפשרות לתנאים כספיים שיקטינו איום זה: איזו ערובה תשכנע חשוד לחזור ולעמוד מול סיכון של מאסר ממושך, אם יוכל הוא לקיים עצמו (וברמת חיים לה הורגל) בחו"ל ואם בידו 'חסינות' של דרכון זר?... – ודאי שחשש זה לא פחת ואף התעצם, משמצוי עתה המשיב בישורת אחרונה לפני אפשרות הגשתו של כתב אישום;
- ד. בנוסף, יש לזכור כי תקופת האיסור לא היתה חריגה או קיצונית, ובוודאי כשמדובר על חקירה מורכבת ורחבת-היקף, שעתה כבר הושלמה והסתיימה;
- ה. מכאן, שהנימוק של חלופ הזמן אינו יכול לשרת את עניינו של המשיב, אף-לא לשמש בסיס להתרת יציאתו מהארץ;
2. לעניין מידתיות האבחנה בין המשיב לבין חשודים אחרים בפרשה:
- א. בהחלטה מאוקטובר כבר נאמר כי "המשיב חשוד בעבירות חמורות ביותר, ואין טענה כי מכלול עבירות אלו מיוחסות גם לכלל המעורבים";

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"י 30084-01-20 מדינת ישראל נ' גנור

תיק חיצוני: 515531/2016

- 1 ב. עתה, מתוך כתב החשדות, הואר עוד-יותר הפער המהותי התהומי שבין עניינו של המשיב
2 לעניינם של חשודים אחרים: כל אחד מהחשודים האחרים נחשד בפרשה אחת בלבד, בעוד
3 ידיו של המשיב טבולות עד מרפק וכתף בכל הפרשות כולן. פער זה משפיע-פוטנציאלית על
4 מידת הסיכון להרשעה ולעונש חמור ומכאן שגם על עצמת המוטיבציה להימלט;
5 ג. אבחנה נוספת וחשובה נוגעת כמובן ליכולת המוגבלת של החשודים האחרים להתחמק
6 מאימת הדין: איש מהם אינו נתין של מעצמה זרה, בעל רכוש רב בחו"ל או יכולת ידועה
7 להימלט בלי לגזור על עצמו את הקשיים והדחק שנלווים לחייו של מהגר-נמלט;
8 ד. לסיכום: האבחנה, בין המשיב לבין החשודים האחרים, איננה רק במישור הרכושי אלא גם
9 במישור החשדות. ההפרש העמוק, בין הנסיבות הכוללות בעניין המשיב לבין הנסיבות
10 הכוללות בעניינו של כל חשוד אחר, איננו מאפשר מדידת זה מול אלו, ואינו מצדיק יצירתם
11 של תנאים שיקלו על הימלטות המשיב מאימת הדין;
12 3. ההגנה עתרה "להחיל [על המשיב] את הדין החל על החשודים" ומחתה על היחס המחמיר-
13 לדעתה ממנו סובל המשיב. תלונה זו אינה מוצאת בסיס בפסיקה, עקרונית ופרטנית:
14 א. אין חולק על מעמדה הבכיר של הזכות החוקתית לצאת מהארץ, אותה יש לאזן עם
15 מטרותיהם של תנאי שחרורו של חשוד או נאשם, ואזכיר את שנאמר בהחלטותיו של בית
16 משפט זה ביוני ובאוקטובר: זה מכבר נקבעה הלכה לפיה אבן הבוחן במצבים דוגמת הנדון
17 עתה היא "קיומה של אפשרות סבירה או חשש סביר כי יציאת הנאשם לחוץ לארץ תסכל
18 את מהלכו של ההליך הפלילי" [בש"פ 6834/19 רייבוך נ' מ.י. (2019); בש"פ 5474/14 מ.י.
19 נ' אוחנה (2014), פסקה 23; בש"פ 1746/10 ניימן נ' מ.י. (2010), פסקה 16; בש"פ 3120/06
20 מ.י. נ' בניאורשוילי (2006), פסקה 8; ובש"פ 6654/93 בינקין נ' מ.י. (1994)];
21 ב. מערכת הנסיבות הייחודית במקרה דנן, שנסקרה כאן ובהחלטות הקודמות, איננה ניתנת
22 להשוואה פשוטה עם מקרים אחרים שהביאה ההגנה, המדגימים דווקא את קונקרטיות
23 הבדיקה: בבש"פ 7938/15 אלדר נ' מ.י. (2015) הסכימה גם התביעה כי החשש להימלטות
24 אינו גבוה; בע"פ 4301/15 פינטו נ' מ.י. (החלטה מיום 06.08.15) דובר על טיפול דחוף
25 ומציל-חיים בסרטן; בבש"פ 3164/14 פן נ' מ.י. (2014) ובע"פ 8469/99 אסקין נ' מ.י. (1999)
26 נדונו ענייניהם של נאשמים צנועי-נכסים, שברור כי אין להם נכסים משמעותיים בחו"ל,
27 אם בכלל; בב"ש 1064/86 אג'מאן נ' מ.י. (1986) כלל לא התקיים חשש שהמבקש לא יחזור
28 לישראל; וכיו"ב;
29 4. מסקנתי ברורה: החלטתו של בית המשפט קמא הנכבד איננה יכולה לעמוד. כיון שכך, אין צורך
30 להעמיק ולדון בתנאים שנקבעו בהחלטה, שספק אם יכלו לשמש מטרותם גם במקרה חמור
31 ומובהק פחות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"י 20-01-30084 מדינת ישראל נ' גנור

תיק חיצוני: 515531/2016

1 5. ערר המדינה מתקבל. צו איסור היציאה מהארץ יעמוד בתוקפו עד ליום 19.03.20, ללא סייג,
2 כשמבוטלת אפשרות המשיב לצאת מהארץ בתנאים שנקבעו בהחלטה נשוא הערר.

3

4

5

עותקי החלטה יישלחו לב"כ הצדדים.

6

7

8

9

ניתנה היום, ז' שבט תש"פ, 02 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.

10

עידו דרויאן-גמליאל, שופט

11
12